OBSAH

Predhovor 9

I. Funkcia práva a tvorba právnych predpisov (K. Gecík) 11
Vývoj, podstata a účel štátu a práva 11
Funkcia práva v socialistickom štáte 13
Vzťah zdravotníckych pracovníkov k právnym záležitostiam 14
Druhy právnych predpisov, ich tvorba a vyhlasovanie 16
Druhy právnych predpisov 16
Tvorba právnych predpisov 18
Vyhlasovanie právnych predpisov 19

II. Výkon štátnej správy a správne konanie (R. Čížek) 20
Ústava ČSSR a ústavné zákony 20
Ústava 20
Orgány štátnej moci a správy 22
Federálne orgány štátnej moci a správy 22
Orgány štátnej moci a správy republík 26
Národné výbory 28
Štátna správa a jej úlohy 29
Výkon štátnej správy v zdravotníctve 30
Ministerstvo zdravotníctva a sociálnych vecí republiky 30
Národné výbory 31
Zdravotnícke zariadenia 32
Správne konanie 33

III. Organizácia súdnictva a súdne konanie (R. Čížek) 35
Organizácia súdnictva 35
Sústava súdov 35
Úlohy súdov 36
Sudcovia 36
Sústava prokuratúr 36
Advokácia 37
Štátne notárstvo 37

Súdne konanie 38
Občiansky súdny poriadok 38
Právomoc a pôsobnosť súdu 38
Konanie pred súdom 39
Účastníci konania 39
Rozhodnutie súdu 39
Náklady konania 40
Trestný súdny poriadok 40
Účel a zásady trestného konania 40
Obvinený 41
Obhajca 41
Obžalovaný 41
Konanie pred súdom 42
Rozsudok 42
Opravné prostriedky 43

IV. Občianske právo (K. Gecík) 44
Účel občianskeho zákonníka 44
Účastníci občianskoprávnych vzťahov 45
Právne skutočnosti (udalosti, úkony) 46
Zmena a zánik práv a povinností 47
Socialistické spoločenské vlastníctvo a osobné vlastníctvo 48
Zodpovednosť za škodu 49
Všeobecná zodpovednosť občana a organizácie 50
Zodpovednosť zdravotníckych organizácií pri poskytovaní služieb 52
Zodpovednosť za škodu na veciach vnesených do zdravotníckeho zariadenia . . . 53
Rozsah a spôsob náhrady škody 54
Premlčanie a zánik práva na náhradu škody 55
Dedičské právo 55

V. Rodinné právo (K. Gecík) 58
Manželstvo 58
Výchova detí 60
Určenie otcovstva 62
Osvojenie 63
Výchova a zastupovanie maloletého, ktorého rodičia nemôžu vykonávať svoje práva a povinnosti 63
Vyživovacia povinnosť 64

VI. Trestné právo (R. Čížek) 66
Účel trestného zákona 66
Trestný čin 66
Predpoklady vzniku trestnej zodpovednosti 66
Niektoré druhy trestných činov 67
Úplatkárstvo 67
Nedovolená výroba a držanie omamných prostriedkov a jedov 68
Šírenie nákazlivej choroby 68

Ohrozovanie zdravia závadnými potravinami a inými potrebami 68
Neposkytnutie pomoci 69
Opustenie dieťaťa 69
Zanedbanie povinnej výživy 69
Týranie zverenej osoby 70
Ohrozovanie mravnej výchovy mládeže 70
Podávanie alkoholických nápojov mládeži 70
Vražda 71
Ublíženie na zdraví 71
Ohrozovanie pohlavnou chorobou 72
Nedovolené prerušenie tehotenstva 72
Účasť na samovražde 73
Rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve 73
Zákon o prečinoch 74
Prečin proti záujmom socialistického hospodárstva 75
Prečin proti majetku v socialistickom vlastníctve a osobnom vlastníctve 75
Prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia 75
Prečin proti pracovnej disciplíne 76
Prečin proti socialistickému spolužitiu 76
Tresty 77
Druhy trestov 77
Ukladanie trestov 78
Podmienečné odsúdenie 79
Podmienečné prepustenie 79
Stíhanie mladistvých 79
Priestupok 80
Prerokúvanie priestupkov 81

VII. Pracovné právo (R. Čížek) 83
Pracovný pomer 83
Vznik pracovného pomeru 83
Zmeny pracovného pomeru 84
Preradenie pracovníka na inú prácu 84
Preloženie pracovníka do iného miesta 85
Skončenie pracovného pomeru 85
Dohoda 85
Výpoveď 86
Okamžité zrušenie pracovného pomeru 87
Účasť odborových orgánov 87
Vedľajší pracovný pomer a vedľajšia činnosť 88
Vedľajší pracovný pomer 88
Vedľajšia činnosť 88
Dohody o prácach mimo pracovného pomeru 88
Dohoda o pracovnej činnosti 89
Dohoda o vykonaní práce 89
Umiestovanie a nástupná prax absolventov zdravotníckych škôl 89
Pracovná disciplína a pracovný poriadok 90

Pracovná disciplína 90
Pracovný poriadok 90
Porušenie pracovnej disciplíny 90
Pracovný čas 91
Dĺžka pracovného času 91
Rozvrhnutie pracovného času 91
Skrátený pracovný čas 92
Práca nadčas 92
Nočná práca 92
Pracovné podmienky tehotných žien a matiek 93
Zákaz výkonu prác 93
Pracovná cesta a preloženie 93
Skončenie pracovného pomeru 93
Úprava pracovného času 94
Dovolenka na zotavenie 94
Podmienky nároku na dovolenku 94
Dĺžka dovolenky na zotavenie 94
Nástup dovolenky na zotavenie 95
Pracovné voľno 95
Pracovné voľno z dôvodov všeobecného záujmu 95
Pracovné voľno z dôvodov osobných prekážok 95
Pracovné voľno v iných prípadoch 96
Mzda 96
Mzda zdravotníckych pracovníkov 96
Odmeňovanie práce nadčas a pracovnej pohotovosti 97
Mimoriadne odmeny 97
Zaraďovanie zdravotníckych pracovníkov do funkcií a ich platové pomery 97
Zodpovednosť pracovníka za škodu spôsobenú organizácii 98
Dohoda o hmotnej zodpovednosti 98
Zverené pracovné prostriedky 99
Zodpovednosť organizácie za škodu spôsobenú pracovníkovi 99
Pracovný úraz 99
Choroba z povolania 99
Zodpovednosť organizácie za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania 100
Zodpovednosť organizácie za škodu na veciach pracovníka 100
Rozhodovanie pracovných sporov 101

VIII. Nemocenské poistenie a sociálne zabezpečenie (R. Čížek) 102
Nemocenské poistenie 102
Dávky nemocenského poistenia 102
Vecné dávky nemocenského poistenia 103
Peňažné dávky nemocenského poistenia 103
Pohrebné 106
Prídavky na deti 106
Sociálne zabezpečenie 108
Dôchodkové zabezpečenie 108

Druhy dávok dôchodkového zabezpečenia, podmienky ich priznania a ich výška . 108
Starobný dôchodok 109
Invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok 111
Najvyššia a najnižšia výmera starobného a invalidného dôchodku 111
Dôchodky pozostalých 112
Iné dôchodky a dávky 112

IX. Hospodárske právo (K. Gecík) 114
Účastníci hospodárskoprávnych vzťahov 114
Zdravotnícke organizácie ako štátne rozpočtové organizácie 115
Správa majetku v socialistickom vlastníctve 116
Kooperácia socialistických organizácií pri plnení štátneho národohospodárskeho plánu 116
Riešenie hospodárskoprávnych sporov 118

X. Zodpovednosť zdravotníckych pracovníkov pri výkone povolania (K. Gecík) . . . 120
Povinnosti pracovníkov zdravotníctva podľa Zákonníka práce 120
Povinnosti zdravotníckych pracovníkov podľa zákona o starostlivosti o zdravie ľudu 122
Povinnosť zdravotníckeho pracovníka poskytnúť prvú pomoc 123
Povinnosť zdravotníckeho pracovníka zachovať mlčanlivosť 124
Povinnosť nahradiť škodu pri porušení povinností zdravotníckeho pracovníka . . . 125
Zodpovednosť podľa Zákonníka práce 126
Zodpovednosť podľa Občianskeho zákonníka 127
Trestná zodpovednosť pri neplnení povinností zdravotníckeho pracovníka 129
Neoprávnené obohacovanie a postih neoprávneného majetkového prospechu . . . 130
Zodpovednosť zubných laborantov pri manipulácii s drahými kovmi 132
Preskúmanie spôsobilosti zdravotníckych pracovníkov 133